

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 23

ASIA: _____

Alueenassa olevan lähetystön raportti n:o 1.

n. a. Asiamiehitys Jalanti

Roomassa 2/5 1938.

R O O M A . . . . . S S A O L E V A L Ä H E T Y S T Ö .

KIRJELMÄ n:o 615.

R o o m a S S A 2 P : N Ä t o u k o K U U T A 19 38.

VIITTAUS: . . . . . N

. . . . . P : N Ä K U U T A 19 P : T T Y n:o

VIITTAUS: . . . . . D . U . M . / 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
72 25/144 Sal. D. 1938.		
4/5-38	2	LII
5	C23	

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Atenan-lähetystön raportit

n:ot 1-4.

Lähetystö lähettää kunnioittavasti Ulkoasiainministeriölle v.a. asiainhoitaja Tauno Jalannin Kreikkaa koskevat raportit n:ot 1 - 4 :

- Kreikkalaisia käsityksiä Anchlussista;
- Kreikka ja Etiopian valtauksen tunnustaminen;
- Neuvostoliitossa olevat kreikkalaiset;
- Käynti pääministeri Metaxasin luona.

v.a. Asiainhoitaja:

Tauno Jalanto

A T E N A ..... SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 1.

R o o m a s s a 2 p:nä touko kuuta 1938.

Asia: Kreikkalaisia käsityksiä
Anschlussista.

Salainen.		
ULKOASIAINMINISTERIÖ		
25/144 Sal. 1938.		
6/5-38	9	151
RYHMÄ	...	...
5 C23		

Ollessani Atenassa keskustelin useampaan otteeseen Kreikan ulkoasiainministeriön directeur généralin, ministeri André D e l -
m o u z o s in kanssa x)

Hänen kertomansa mukaan käsitetään Kreikassa hyvin, mitä Anschluss pienille maille merkitsee, eikä tietenkään olla tyytymättömyyksiä siihen tapaan, jolla Anschluss tapahtui. Kreikan Wienin ministeri oli juuri saapunut Atenaan ja kertonut olevansa varma siitä, että Hitlerin "äkipäätös" oli aikaisemmin jo tarkasti valmisteltu ja oikeastaan jo aikoja sitten valmis. Odotettiin vain sopivaa hetkeä sen toteuttamiseen. Hitler oli Berchtesgadenissa ollut hyvin jyrkkä ja siksi S c h u s c h n i g g teki nopean kansanäänestyspäätöksensä pelastaakseen, mitä vielä pelastettavissa oli. Hän tiesi, mitä Berchtesgadenin kohtauksen perusteella oli tulossa, arveli voivansa sen ehkäistä ja tarttui oljenkorpeen. Siksi ministeri D e l m o u z o s ei pitänyt hänen laskelmiaan tyhminä, väärinä ja hätäisinä, kuten on tah-

x) Kreikan ulkoasiainministeriön kansliapäällikkö, alivaltiosihteeri M a v r o u d i s oli oleskellessani Kreikassa sairaana.

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi .....ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

dottu väittää, vaan hänen käsityksensä mukaan se oli ainoa, mitä S c h u s c h n i g g voi enää tehdä Berchtesgadeniin mentyään.

Tässä yhteydessä valitti ministeri D e l m o u z o s Kansainliiton heikkoutta, mutta sanoi: "Kreikka kyllä kuuluu niihin maihin, jotka vielä luottavat Kansainliittoon".

Vaan Jalauty:

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 23

ASIA: _____

Steinassa olevan lähetysläi raportti n:o 2

v.a. Asiantuntija Jalanti

Romassa 25 1938

A T E N A S S A O L E V A L Ä H E T Y S T Ö .

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

R o o m a s s a 2 p:nä touko kuuta 19 38.

Asia: Kreikka ja Etiopian valta-
uksen tunnustaminen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
25/114 Sal. 1938		
6/5.38	9	111
RYKÄ	ABIL	ALUE
5	CL3	

Kreikan Roomassa oleva lähettiläs Metaxas kävi 4 päivänä huhtikuuta 1938 ilmoittamassa ulkoasiainministeri Ciannonolle, että Kreikan hallitus katsoo Roomassa olevan ministerinsä akkreditoituksi Italian kuninkaana ja Etiopian keisarin luona. Samanlaisen ilmoituksen semana päivänä teki Turkin Roomassa oleva suurlähettiläs Baydur. - Nämä ilmoitukset merkitsivät selvästi Etiopian valtauksen tunnustamista.

Kreikan ulkoasiainministeriön directeur général, ministeri André Delmouzos sanoi minulle Atenassa ollessani, ettei tätä ilmoitusta ole pidettävä Etiopian valtauksen tunnustamisena vaan että Kreikka on tahtonut yhdessä Turkin kanssa järjestää tällä ilmoituksella asian, jonka jo muut Balkanin entente'in jäsenet (Jugoslavia ja Romania) ovat hoitaneet. Hän myönsi, että Kreikka konsuliasiaan järjestelyn kautta jo aikaisemmin oli tunnustanut Etiopian valtauksen de facto ja että edellä mainitun ilmoituksen antamista olivat Italian ja Englannin neuvottelut jouduttaneet. "Sitäpaitsi", hän lisäsi, "kohtahan kaikki tunnustavat".

Pääministeri

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 23

ASIA:

Ateenassa olevan lähetystön raportti n:o 5.

v. a. Asiamiehitys Jalanti

Romassa 2/5 1938.

Steens
ROOMA

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

ULKOASIAINMI Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Roomassa 2 p:nä touko kuuta 19 38.

25/144 Sal. 1938.
4/5 - 58

VIKKA	ASTI	PIKA
5	C23	

Asia: Neuvostoliitossa olevat
kreikkalaiset.

Kreikan hallitukselle antaa huolta nykyään Neuvostoliitossa olevien kreikkalaisten kohtalo. Heitä on yhteensä eri kauspungeissa ja osittain maallakin n. 100.000 henkeä. Neuvostoviranomaiset ovat pyytäneet Kreikan viranomaisia antamaan näille kaikille passit Kreikkaan tuloa varten, mutta Kreikan hallitus ei tahdo tehdä tätä, sillä sillä on edelleen tarpeeksi huolta ennen kaikkea Vähästä-Aasiasta saapuneiden kreikkalaisten ylläpidosta ja töihin sijoittamisesta.

Neuvostoviranomaiset ovat mitään syytä ilmoittamatta pidätäneet n. 3000 Neuvostoliitossa asuvaa kreikkalaista ja näille olisi Kreikan hallitus valmis antamaan passit ja ottamaan heidät vastaan. Siihen eivät neuvostoviranomaiset kuitenkaan suostu, vaan ovat sen sijaan alkaneet lähettää pidätettyjen perheitä Kreikkaan, joita nyt Thessalonikiin saapuu laivalastittain, kuten ministeri Delmouzos sanoi.

Olen tahtonut edellä olevan Ulkoasiainministeriölle kertoa siksi, että sekin osaltaan osoittaa Neuvostoliiton hallituksen nykyistä suhtautumista maassa oleviin, jos kohta siellä syntyneisiin ja kasvaneisiin ulkomaalaisiin.

Tammilainen

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi .....ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 23

ASIA:

Steinassa olevan lähetystön raportti n:o 4.

v.a. Asiamiehitys Jalanti

Roomassa 2/5 1938

A T E N A ..... SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

ULKOASIAINMINISTERIÖ Salainen.

RAPORTTI n:o ..... 4.

R o o m a ssa 2 p:nä ..... touko kuuta 19 38.

25/144 Sal. 1938.		
65-38	9	11
5	C23	

Asia: Käynti pääministeri M e t a -
x a s i n luona.

Kävin Atenassa ollessani esittäytymässä Kreikan diktaatorille, pääministeri Jean M e t a x a s i l l e . Keskustelimme puollisen tuntia lähinnä maataloutta koskevista kysymyksistä. Hän arveli Kreikan pian pääsevän viljassa omavaraiseksi, sillä sen puolesta tehdään nykyisin suuria ponnistuksia. Se on Kreikalle myös siitä syystä tärkeä taloudellinen kysymys, että Kreikka ei nykyisin saa viljaa ulkomailta muuten kuin maksamalla sen miltei kokonaan vapaassa valuutassa. - Lisäksi kyseli pääministeri M e t a x a s minulta taloudellisesta tilanteesta Suomessa sekä maataloudestamme.

Sain matkaltani sen vaikutelman, että M e t a x a s i n asema Kreikassa on vahva, ja että taloudellinen tilanne maassa on paranemaan päin. Työväestön aseman sanotaan M e t a x a s i n aikana työaikaan ja työpalkkoihin kohdistuneen lainsäädännön kautta huomattavasti parantuneen. Niinpä on tupakka-alalla työskentelevien miesten ja naisten, joita on hyvin paljon, työaika tarkoin rajoitettu - 8 t. - sekä minimipalkat määrätty. Lisäksi on työnantajalle tällä alalla niin edullinen urakkatyö kielletty. M e t a x a s i n kerrotaankin omistaneen erikoista huolta,

JAKELUOHJE:

.....
.....
.....

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

paitsi maataloudelle, ennen kaikkea työväestölle. On itsestään selvää, että hän - kenraali - on myös kiinnittänyt huomiota maan puolustuksen vahvistamiseen.

Saunojalainen: